

Projectbeschrijving voor de leerkracht

PROJECT DANSEN ALS EEN ...

Leerlijn Dans | Thema Identiteit | Groep 3 en 4 | Januari 2019

Klaar voor de start?

- ✓ Gebruik de digitale versie van dit project.
- ✓ Download dit document op je computer voor het beste gebruik.
- ✓ We gaan ervan uit dat je kennis hebt van de [opzet van COH](#).
- ✓ Vraag bij de voorbereiding zo nodig hulp aan je interne cultuurcoördinator of je cultuurcoach (laat je informeren over de scholingsmogelijkheden).
- ✓ Bereid het project bij voorkeur samen met je collega's voor (vergeet de vakleerkrachten niet).
- ✓ Een bezoek aan een voorstelling, tentoonstelling of vaste collectie in een Haagse culturele instelling is van grote meerwaarde. Zie [CultuurSchakel](#) voor het actuele aanbod.
- ✓ Nodig als dat lukt een kunstenaar uit die betrokken wordt bij de uitvoering van het project. Zie [CultuurSchakel](#).
- ✓ Bedenk van tevoren bij welke onderdelen je ouders kunt inschakelen.
- ✓ Je mag het project 'op maat maken', mits je de fasen van het creatieve proces blijft doorlopen.
- ✓ Trek voor het hele project zes tot acht lesmomenten van 45 minuten uit.
- ✓ Kijk ook even op de [Facebookpagina](#) van Cultuuronderwijs op zijn Haags voor meer informatie en het gebruikersplatform.
- ✓ Wanneer je dit project wilt koppelen aan taalonderwijs, dan is [via deze link](#) een begrippenlijst te vinden.

Inhoudsopgave

1. Informatie.....	1
2. Introductie.....	2
3. Oriëntatie	3
4. Opdracht: Toverspiegels	5
5. Opdracht: Wie past bij jou?	7
6. Opdracht: Laat je zien in de Dansparade.....	11

1. Informatie

Lees ter voorbereiding van de COH-lessen onderstaande informatie over de invulling en het doel van het project en manieren om het project te promoten.

Wat doen de leerlingen in dit project?

In dit project ontdekken de leerlingen op welke manier ze het liefst dansen en bewegen. Ze doen dit aan de hand van karaktereigenschappen van personages uit de jeugdliteratuur. Met het oog op deze invalshoek zou dit project goed uitgevoerd kunnen worden tijdens de Kinderboekenweek. Door het bekijken van filmpjes ervaren de leerlingen de koppeling tussen verhalen, personages en dans. De dansen van de leerlingen krijgen een plaats in een grote dansparade die uitstekend opgevoerd kan worden op feestelijke momenten zoals de maandafsluiting of de Kinderboekenweek.

Waarom dit project?

Kinderen van deze leeftijd bewegen veel en zijn nog volop aan het ontdekken wat hun lichaam allemaal kan en hoe ze uiting kunnen geven aan een gevoel of sfeer. Met dit project ervaren de leerlingen op een speelse manier op welke karakteristieke manieren ze kunnen bewegen. Ze ontdekken welke mogelijkheden er zijn om een (dans)vertaling te maken van een verhaal of een sfeer en ze ervaren wat daarin hun eigen voorkeuren zijn.

Houdingsdoelen

In dit project worden bij de introductie, oriëntatie en opdrachten kennis- en vaardigheidsdoelen benoemd. De volgende houdingsdoelen gelden voor het project in het algemeen.

De leerling:

- toont zich nieuwsgierig en proactief;
- kan positief-kritisch reflecteren op eigen werk en op dat van anderen.

Promotie

Het project gaat meer leven als er ook buiten de klas aandacht voor is. Denk na over manieren om het project te promoten.

- Stel ouders op de hoogte van een bezoek aan een voorstelling of de komst van een [kunstenaar in de klas](#).
- Maak foto's of filmpjes van de diverse presentatiemomenten en deel deze via de schoolwebsite, klassenapp of andere kanalen.

Benodigdheden

Bij elke opdracht staat een opsomming van benodigdheden weergegeven. **Let op:** voor de actieve dansopdrachten is een speelruimte of gymzaal nodig. Hier dien je muziek te kunnen afspelen met een goed geluidsniveau. Als de school geen geluidsapparatuur in de gymzaal heeft, kun je via CultuurSchakel gebruikmaken van een draagbare bluetoothspeaker waarmee je muziek kunt afspelen vanaf een laptop of mobiele telefoon. Wil je hiervan gebruikmaken, neem dan contact op met jouw cultuurcoach van CultuurSchakel.

Reflectievragen

De reflectievragen bij de fases van het creatief proces kunnen tijdens en na iedere fase met de individuele leerling of de hele groep besproken worden.

2. Introductie

Kennisdoelen

De leerling weet wat karaktereigenschappen zijn en kent een aantal voorbeelden.

Vaardigheidsdoelen

De leerling kan verschillende houdingen nadoen van illustraties uit kinderboeken.

Benodigdheden

Diverse boeken over verschillende soorten karakters en personages.

Aan de slag in de klas

Maak een keuze uit onderstaande opdrachten om het project te introduceren.

Boekentafel

Maak een boekentafel met verhalen en gedichten waarin (hoofd)personen heel specifieke karaktereigenschappen hebben, zoals moedig, slordig of vrolijk. Bijvoorbeeld: *Floddertje* en *Pluk van de Petteflet* van Annie M.G. Schmidt, *Dolfje Weerwolfje* van Paul van Loon, *Daantje de wereldkampioen* van Roald Dahl, *Pippi Langkous* van Astrid Lindgren en *Superjuffie* van Janneke Schotveld.

Houdingen

Laat onderstaande afbeeldingen zien op het digibord en vraag de leerlingen dezelfde houdingen na te maken terwijl ze op hun stoel zitten of naast hun stoel staan.

- [Floddertje](#)
- [Een held](#)
- [Superman](#)
- [De boze heks](#)
- [Kom je dansen, boze heks?](#)
- [Dolfje Weerwolfje](#)
- [Pippi Langkous](#)
- [Een elfje](#)
- [Een jongens-elf](#)
- [Prins en prinses](#)

Bespreek na. Je kunt hiervoor onderstaande vragen gebruiken.

- Welke karakters hebben deze figuren, denk je? (Stoer, lief, bozig, gemeen, heldhaftig, etc.)
- Waaraan zie je dat?
- Wanneer je dat nadoet, voel je je dan ook een beetje zo?
- Welk figuur spreekt jou het meest aan? Lijk je daarop of juist niet?

3. Oriëntatie

Kennisdoelen

De leerling kan iets zeggen over de karakters van personages uit dansvoorstellingen.

Vaardigheidsdoelen

N.v.t.

Benodigheden: n.v.t.

Aan de slag in de klas

Het filosofisch gesprek

Voer naar aanleiding van de introductie een [filosofisch gesprek](#). Stel hierbij (een aantal van) onderstaande vragen:

- Wie heeft er wel eens iets gedaan wat ondeugend (of dapper, onhandig, slim, vriendelijk, grappig, boos) was?
- Als iemand één keer iets doet, bijvoorbeeld iets dappers, kun je dan zeggen dat dit een 'dapper iemand' is?
- Hoeveel verschillende eigenschappen zou iemand kunnen hebben?

- Als iemand meer eigenschappen heeft, passen die dan bij elkaar? Kunnen ze ook heel verschillend zijn? Kan iemand met een lief karakter bijvoorbeeld ook eigenwijs en dapper zijn?

Oriëntatieopdracht

Bekijk fragmenten uit onderstaande dansvoorstellingen.

- Trailer [De Vuurvogel](#) door Lonneke van Leth.
- Trailer [Coppelia](#) door Lonneke van Leth.
- Trailer [Fairytale](#)s door het Nationale Ballet.

Vraag na elk fragment wie een beweging kan nadoen die jullie net hebben gezien. Herhaal deze beweging met de hele klas. Bespreek het betreffende fragment kort na aan de hand van onderstaande reflectievragen.

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Zag je iemand die vrolijk, lief, gemeen, stoer, grappig, gek, dapper, ondeugend was?
- Waar zag je dat aan?
- Heb je nog meer gezien?

4. Opdracht: Toverspiegels

In deze opdracht maken de leerlingen kennis met het spiegelen van elkaar en het uitbeelden van 'toverspiegels'. Zo ervaren ze hoe ze bewegingen op verschillende manieren kunnen uitvoeren: heel groot, heel klein, heel zacht en licht, heel sterk en krachtig.

Kennisdoelen	N.v.t.
Vaardigheidsdoelen	De leerling: <ul style="list-style-type: none">• kan heel langzaam bewegen;• kan de bewegingen van een klasgenoot spiegelen;• kan zijn bewegingen heel groot, heel klein, heel licht en heel krachtig maken.

Aan de slag in het klas- en speellokaal

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren en presenteren.

Onderzoek: Toverspiegels

Doorloop de volgende stappen:

1. Bekijk onderstaande afbeeldingen van werk met spiegels van Anish Kapoor en vraag de leerlingen wat ze zien.
 - [Afbeelding 1](#)
 - [Afbeelding 2](#)
2. Laat de leerlingen in tweetallen tegenover elkaar gaan zitten. Eén leerling is de spiegel, de ander zit voor de spiegel en kijkt zogenaamd naar zijn eigen spiegelbeeld. De leerling die vóór de spiegel zit maakt hele langzame, eenvoudige bewegingen met vooral armen. De 'spiegel' volgt en probeert zoveel mogelijk precies tegelijk te bewegen, zodat het echt lijkt op een spiegelbeeld.

Muziek: [Facades](#) van Philip Glass.

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Heb je jezelf wel eens in een lachspiegel gezien? Wat zag je?
- Lukte het om de bewegingen na te doen? Waarom wel of niet?
- Hoe komt het dat je sommige bewegingen makkelijker kan volgen dan andere?

Uitvoeren: Toverspiegels

Voer onderstaande opdrachten uit.

Spiegeltje, spiegeltje...

Een leiden-volgen-opdracht in het speellokaal, de leerlingen staan in tweetallen tegenover elkaar.

Laat de leerlingen in tweetallen tegenover elkaar gaan staan, goed verspreid door het speellokaal. Ze herhalen de spiegeloefening uit de vorige opdracht, alleen nu staan ze en kunnen ze meer bewegingen maken. Doe het zelf eventueel één keer voor met een leerling. Laat verschillende bewegingsmogelijkheden zien: je armen omhoog en omlaag doen, een buiging maken, je hoofd naar links en naar rechts buigen, de grond aantikken. Doe alles zo langzaam mogelijk zodat de 'spiegel' de

beweging precies tegelijk mee kan doen. Hierdoor ontstaat iets 'magisch' en komen de leerlingen in de juiste concentratie. Wissel na enkele minuten van rol.

Muziek: [Facades](#) van Philip Glass.

Toverspiegels

Een leiden-volgen-opdracht in het speellokaal, de leerlingen staan in tweetallen tegenover elkaar.

Herhaal bovenstaande opdracht, alleen nu zijn de spiegels veranderd in toverspiegels. Soms verander je in een reus wanneer je in de spiegel kijkt, of juist in een kabouter, een sterke held of een betoverende fee.

- Reuzenspiegel: alle bewegingen worden heel groot gemaakt.
- Kabouterspiegel: alle bewegingen worden piepklein gemaakt.
- Elfenspiegel: alle bewegingen worden heel licht, sierlijk en zwevend uitgevoerd.
- Sterke heldenspiegel: alle bewegingen worden sterk en krachtig uitgevoerd.

Muziek: [The X-Files Theme Song](#).

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Wie kan een beweging laten zien waarbij je meteen weet welke toverspiegel het is?
- Welke toverspiegels zouden we nog meer kunnen verzinnen?

Presenteren: Toverspiegels

Maak een keuze uit onderstaande opdrachten.

Raden maar

Laat een aantal duo's voor de klas één van de spiegels tonen. De klas raadt voor welke spiegel er gekozen is.

Toverspiegeldoolhof

Verdeel de klas in twee groepen: de ene helft is publiek, de andere helft presenteert. Van de groep die presenteert gaat de helft klaarstaan als spiegel, ze verspreiden zich goed door het hele speellokaal. De andere helft van de leerlingen loopt op muziek tussen de spiegels door. Ze bepalen zelf wanneer ze voor een spiegel gaan staan. Als ze ervoor staan, gaan ze bewegen. De spiegel beweegt meteen mee. Ze maken daarbij duidelijk dat het hier om een toverspiegel gaat: de bewegingen zijn enorm sterk, groot, klein, raar, snel, lieflijk, etc. Bespreek na met het 'publiek' aan de hand van onderstaande reflectievragen.

Muziek: [The X-Files Theme Song](#).

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Welke van de toverspiegels vond je het meest boeiend om naar te kijken? Waarom is dat zo, denk je?
- Hoeveel verschillende toverspiegels heb je gezien?

5. Opdracht: Wie past bij jou?

In deze opdracht bespreken de leerlingen de kenmerken en eigenschappen van hun lievelingspersonages uit boeken. De lievelingspersonages worden ingedeeld in vier groepen. Van elke groep onderzoekt de klas welke dansbewegingen hierbij passen, zoals sterke, zachte, grillige of springerige bewegingen. Door de dansbewegingen te 'overdrijven' en te variëren werken de leerlingen aan expressieve dans waarin ze duidelijk een karakter en sfeer verbeelden.

Kennisdoelen	De leerling kan personages met soortgelijke karakters groeperen.
Vaardigheidsdoelen	De leerling: <ul style="list-style-type: none">• kan variëren met de danselementen 'kracht' (krachtig of licht) en 'ruimte' (hoog of laag, groot of klein) met betrekking tot het karakter van een personage;• kan dansbewegingen versterken zodat de dans expressiever wordt.

Benodigheden

- grote vellen stevig papier
- teken -, schilder- en/of collagematerialen

Aan de slag in het klas- en speelokaal

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren en presenteren.

Onderzoek: Wie past bij jou?

Voer onderstaande opdrachten uit.

Lievelingspersonages en hun kenmerken

Voer een klassengesprek over lievelingspersonages van de leerlingen uit verhalen, boeken, films en/of games. Bespreek de kenmerken van de personages: welk type is het, welke eigenschappen heeft dit personage? Waaraan kun je die herkennen? Denk aan lichaamskenmerken, kleding, houding, gezichtsuitdrukking, manier van bewegen.

Moodboard lievelingsfiguren

Hang vier grote vellen papier of karton op in de klas. Elk vel vertegenwoordigt een groep personages die bij elkaar horen, die op elkaar lijken. Maak onderstaande verdeling.

- De helden, reuzen, strijders, ridders: stoere, dappere en sterke types.
- De elfen, feeën, prinsen en prinsessen: lieve, goede en mooie wezens.
- De heksen, spoken en griezels: wezens die eng, geheimzinnig of griezelig zijn.
- De kinderen of andere figuren die eigenwijs, ondeugend, grappig en vrolijk zijn.

Maak met elkaar de vier moodboards door afbeeldingen van personages, attributen, landschappen en/of teksten te verzamelen, schrijven en tekenen.

Vier verschillende sferen en karakters

Een bewegen-stop-opdracht, de leerlingen dansen door het hele speelokaal.

Elke personage heeft een eigen manier van bewegen. Per groep van personages die op elkaar lijken onderzoeken jullie welke manieren van dansen en bewegen hierbij passen.

Groep 1: De stoere, sterke, dappere personages.

Vraag wie een idee heeft hoe een stoer en sterk personage loopt. Gebruik hierbij vragen zoals:

- Hoe sta je en loop je als je iemand wilt laten zien hoe sterk je bent?
- Hoe loop je als je zo groot bent dat je over bomen, meren en bergen heen kunt stappen?

- Hoe verplaats je je wanneer je een gevaarlijk geluid hoort en je eropaf gaat?

Laat telkens één leerling zijn idee voordoen. Hierna doen alle leerlingen dit tegelijk na. Vervolgens stop je de muziek en laat je een volgende leerling een idee voordoen, iedereen doet dit weer na, enzovoorts. Denk aan de volgende bewegingsmogelijkheden: stampen, hele grote passen maken, grote stoere sprongen maken, tijgeren, zijwaartse passen maken zodat je goed om je heen kunt kijken of er gevaar dreigt.

Muziek: [🎧 'The Avengers'](#) van Alan Silvestri.

Groep 2: De lieve, goede, mooie personages.

Verzamel met elkaar allerlei manieren waarop deze personages bewegen. Doe dit op dezelfde manier als hierboven beschreven: leerlingen die een idee hebben doen dit voor waarna iedereen het nadoet.

Gebruik vragen zoals:

- Hoe beweeg je als je gewichtsloos bent?
- Hoe beweeg je als je vleugels hebt die heel kwetsbaar zijn en niet kapot mogen?
- Hoe beweeg je als je je mooiste kleren draagt?
- Hoe maak je een tovergebaar als goede tovenaar?

Denk aan de volgende bewegingsmogelijkheden: zacht op je tenen lopen, snel trippelen alsof je vliegt, met je armen meebewegen alsof het vleugels zijn, heel zacht sluipen, sierlijke toverbewegingen maken met je armen, rondjes draaien.

Muziek: [🎧 'Dance of the Sugar Plum Fairy'](#) van Tchaikovsky.

Groep 3: De enge, boze, griezelige personages.

Verzamel bewegingsideeën op dezelfde wijze als hierboven. Gebruik vragen zoals:

- Hoe laat je iemand schrikken?
- Hoe besluip je iemand?
- Hoe beweeg je als je heel oud, stijf, stram en verschrikkelijk gemeen bent?

Enkele voorbeelden: gebukt lopen en je knieën hoog optrekken, felle, abrupte bewegingen maken zoals je ineens hoog uitstrekken om iemand te laten schrikken, dreigend laag bij de grond sluipen, stiekem zacht verplaatsen en telkens even stilstaan (niemand mag je horen of zien), bezwerende bewegingen met je armen maken.

Muziek: [🎧 'A Room With Three Views'](#) van Slagerij van Kampen

Groep 4: De eigenwijze, ondeugende grappige personages.

Verzamel bewegingsideeën op dezelfde wijze als hierboven. Gebruik vragen zoals:

- Hoe beweeg je als je vol gekkigheid zit?
- Hoe beweeg je als je supervrolijk bent?
- Hoe beweeg je als je een raar, klein boswezen bent?

Enkele voorbeelden: huppelen, gekke sprongen maken, laag bij de grond verplaatsen als een aapje, op je billen schuiven, vrolijke rondjes draaien.

Muziek: [🎧 'Pubrldova a Ulanbatar'](#) van Jablkoň.

Stimuleer de leerlingen om de bewegingen te overdrijven tijdens het dansen: groot is echt zo groot als je kunt, zacht is zo zacht als je kunt, krom gebogen is zo krom gebogen als je kunt.

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Welke van de vier soorten personages spreekt je het meeste aan? Kun je daar wat meer over vertellen?
- Bestaan er personages die beter passen bij meisjes dan bij jongens?

Uitvoeren: Wie past bij jou?

Voer onderstaande opdracht uit.

Schaduwpersonage

Een leiden-volgen-opdracht in tweetallen, de leerlingen dansen achter elkaar door het hele speellokaal.

Doorloop de volgende stappen:

1. Verdeel de leerlingen in tweetallen. De voorste kiest in gedachten een personage uit een van de vier groepen uit de vorige opdracht. De achterste leerling is de schaduw van dit personage.
2. Zet de muziek aan: de voorste leerling danst door het hele speellokaal als zijn personage, de achterste leerling volgt en doet alle bewegingen zo precies mogelijk na. De leerlingen maken gebruik van de bewegingen die gevonden zijn in de onderzoeksfase.
3. Wissel na enkele minuten om: degene die nu voorop staat kiest zijn eigen personage.
4. Herhaal en geef er een extra opdracht bij. De duo's dansen door een groot toverbos (denk aan 'Het weerwolvenbos' uit *Dolfje Weerwolfje*). Ze komen allerlei obstakels tegen. Soms moeten ze onder struiken door kruipen, over een omgevallen boomstam stappen, over een heel smal paadje lopen, over een beekje springen. Dit doen ze zoals past bij hun personage. Hoe kruipt een grote reus onder een struik door? En hoe komt een klein heksje over een groot rotsblok heen?

Muziek: [Cerceaux](#) van Alegría (vanaf 20 seconden).

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Hoe ging het volgen en nadoen van elkaar?
- Welke bewegingen vond je het beste bij het personage passen? Bespreek dit in je tweetal.
- Welke nieuwe bewegingen hebben jullie gemaakt toen je allerlei obstakels tegenkwam?

Presenteren: Wie past bij jou?

Nodig ouders of een andere klas uit voor de presentatie. Of voer onderstaande opdracht uit met de halve klas en laat de andere helft kijken.

Vier werelden

Dansimprovisatie waarbij de leerlingen reageren op de muziek.

Doorloop de volgende stappen:

1. Verdeel het speellokaal in vier gelijke vakken met behulp van banken, pilonnen of tape. Elk vak is een andere 'wereld' die hoort bij een van de vier groepen uit de vorige opdracht.
2. De leerlingen kiezen in welke wereld ze willen 'wonen' en gaan in het betreffende vak staan.
3. Vraag de leerlingen een houding aan te nemen die past bij hun personage dat in deze wereld thuishoort. Alsof het een stilstand plaatje in een boek is.
4. Zet één van onderstaande muziekfragmenten (eerder gebruikt in de onderzoeksoopdracht) op. De leerlingen uit de 'wereld' die bij deze muziek hoort, komen tot leven en dansen rond als hun personage.
5. Zet na ongeveer twee minuten de muziek stop. De leerlingen blijven doodstil staan in een houding. Speel hierna een volgend muziekfragment af, totdat alle vier de groepen aan de beurt zijn geweest.

Muziek:

[The Avengers](#) van Alan Silvestri.

[Dance of the Sugar Plum Fairy](#) van Tchaikovsky

🔗 ['A Room With Three Views'](#) van Slagerij van Kampen

🔗 ['Pubrldova a Ulanbatar'](#) van Jablkoň

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Heb je iets gezien wat je heel erg mooi, leuk, knap vond?
- Leken alle dansers in één wereld op elkaar of dansten ze heel verschillend?
- Hoe zouden de verschillende werelden eruitzien? Wat groeit er, wat staat er, welke kleuren zie je er, wat kom je er nog meer tegen?

6. Opdracht: Laat je zien in de Dansparade

In deze laatste opdracht maakt de klas een parade. De leerlingen kiezen welke personages zij graag willen vertolken in de parade. Ze bedenken passende bewegingen en gebruiken wat ze geleerd hebben in de vorige opdracht. Het bonte gezelschap vormt een lange rij en danst zo door of om de school. Deze parade past goed bij feestelijke gelegenheden zoals het schoolfeest of een lustrum. Personages zijn ook aan te passen aan het thema van de betreffende gelegenheid.

Kennisdoelen	De leerling weet wat een parade is en kan een voorbeeld noemen.
Vaardigheidsdoelen	De leerling: <ul style="list-style-type: none">• kan (in een groepje) een dansbeweging afspreken en deze onthouden en presenteren;• durft voor publiek in een optocht door de school te dansen en houdt hierbij vast aan zijn personage.

Benodigheden

Eventueel attributen, schmink en verkleedkleding die passen bij de verschillende lievelingsfiguren voor de presentatie van de dansparade.

Aan de slag in het klas- en speelokaal

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren en presenteren. Aan het eind van deze opdracht staan evaluatievragen die betrekking hebben op het hele project.

Onderzoek: Laat je zien in de Dansparade

Een parade is een plechtige of feestelijke optocht. Paraderen betekent pronken, pralen en voorbijtrekken. Parades zijn eeuwenoud en komen op de hele wereld voor. Denk aan carnavalsoptochten, circusparades, militaire parades, Disneyland, bloemencorso's, de optocht met Sinterklaas en processies. Een parade kan worden aangevuld met praalwagens en andere voertuigen.

Voer onderstaande opdrachten uit.

Voorbeeldparades

Doorloop de volgende stappen:

1. Bekijk onderstaande voorbeelden van parades en vraag aan de leerlingen welke parades of optochten zij wel eens hebben gezien, of waaraan ze hebben deelgenomen.
 - o [Disney Parade](#) (vanaf 4.00 min.).
 - o [Dansparade Den Haag](#): aan deze tweejaarlijkse parade kunnen alle dansscholen uit Den Haag deelnemen.
2. Bespreek met de leerlingen dat jullie een parade gaan maken waarin je mag dansen als je favoriete personage. Een parade staat niet stil. Jullie moeten dus dansbewegingen bedenken waarmee je je kunt verplaatsen.

Herhalen

Een bewegen-stop-opdracht, de leerlingen dansen door het hele speelokaal.

Herhaal met de hele klas enkele manieren waarop verschillende personages zich kunnen verplaatsen, zoals in de opdracht 'Wie past bij jou?'. Laat leerlingen met een duidelijke, originele of expressieve dansbeweging het voordoen en laat daarna alle leerlingen dit nadoen.

Paradedans in groepjes

Laat de leerlingen kleine groepjes maken die met elkaar hetzelfde personage laten zien in de parade. Ze kiezen met hun groepje een manier van verplaatsen die past bij hun personage. Afhankelijk van hun mogelijkheden en affiniteit met dans, kan dat één eenvoudige beweging zijn of een paar verschillende bewegingen achter elkaar zodat het meer een kleine dans wordt. Laat de groepjes hun dansbewegingen even goed oefenen met elkaar op muziek.

Muziek: [8½ Theme](#) van Nino Rota (vanaf 22 sec.)

Extra: verdieping voor de oudere leerlingen

Je kunt de dans verder uitwerken door het gebruik van verschillende 'opstellingen', zoals ook te zien is in de Disney Parade. Doorloop hiervoor de volgende stappen:

1. Kijk goed naar enkele korte dansjes uit de [Disney Parade](#) (vanaf 4.00 min.). Hoe staan en dansen de Disney-figuren ten opzichte van elkaar? Denk aan de volgende vormen:
 - o in een kring met elkaar;
 - o in een rijtje achter of naast elkaar;
 - o in tweetallen tegenover elkaar;
 - o door elkaar heen lopen van links naar rechts.
2. Laat elk groepje drie verschillende opstellingen afspreken. Bijvoorbeeld: we beginnen in een rijtje naast elkaar, dan lopen we uit elkaar naar de zijkant en daarna gaan we in een kringetje staan.
3. Ze gebruiken de zelfbedachte voortbewegingen uit de vorige opdracht om dit korte dansje in te vullen. Bijvoorbeeld: in het rijtje maken we toverbewegingen met onze armen, dan sluipen we uit elkaar naar de zijkant, dan vliegen we zogenaamd op een bezemsteel naar elkaar en maken we een kringetje en dan vliegen we nog een rondje in dat kringetje.
4. Laat de groepjes dit korte dansje een paar keer oefenen met elkaar.

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Welk karakter heeft jullie personage? Waaraan kun je dat zien?
- Kun je in één houding laten zien wie of wat jullie personage is?

Uitvoeren: Laat je zien in de Dansparade

Alle groepjes vormen nu achter elkaar een parade en oefenen voor de presentatie. Bespreek vooraf onderstaande punten met de klas.

- Elk groepje danst op zijn eigen manier en blijft dit herhalen zolang de parade duurt.
- Soms gaat de parade wat sneller, soms wat langzamer; hoe kunnen we ervoor zorgen dat de groepjes niet met elkaar botsen?
- Spreek de volgorde af: op welke plek in de stoet staat elk groepje?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de muziek overal goed hoorbaar is?
- Waar kunnen we de parade een keer oefenen met elkaar?
- Wat is een goed einde voor de parade: hoe zorgen we ervoor dat iedereen weet wanneer het einde is?

Muziek: [8½ Theme](#) van Nino Rota (vanaf 22 sec.).

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Wat lukt er goed?
- Zou je nog iets willen verbeteren?
- Waar zou je deze parade het liefste opvoeren?

Presenteren: Laat je zien in de Dansparade

Afhankelijk van de situatie waarin je de parade wilt presenteren, kies je een route door of om de school. Oefen de dansparade een keer op deze route. Denk bij de presentatie aan onderstaande punten.

- Bedenk met elkaar hoe je de sfeer van de parade kunt versterken. Maak gebruik van bijvoorbeeld schmink, ballonnen, tekstborden, muziekinstrumenten, kleding.
- Bedenk met elkaar een afsluiting. Dat kan een eenvoudige en effectieve beweging zijn, bijvoorbeeld op een teken van de leerkracht allemaal een stilstaande pose aannemen.
- Denk goed na over de plaats van het publiek (ouders, andere klassen). Zorg dat de leerlingen voldoende ruimte hebben om hun paradedans uit te voeren.
- Beschik je over de mogelijkheid om muziek af te spelen die voor iedereen goed hoorbaar is? Mocht dat niet zo zijn, zorg dan dat de leerlingen niet afhankelijk zijn van de muziek.

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Lukte alles zoals jullie het geoefend hadden? Zo niet, wat ging er anders?
- Wat vond je het leukste van deze parade?

Evalueren

Bespreek met de leerlingen het doorlopen proces aan de hand van onderstaande vragen.

- Wat heb je ontdekt of voor het eerst gedaan tijdens dit project?
- Wat zou je graag nog een keer doen?
- Is er iets wat je voor dit project niet kon of niet wist en nu wel?
- Wat zou jij liever doen na dit project: een boek lezen of naar een dansvoorstelling gaan?

